

Kommunstyrelsen

För kännedom:
Kommunfullmäktiges presidium

Granskning av Kommunstyrelsens kontroll och uppföljning av privata utförare

KPMG har av Östhammars kommuns revisorer fått i uppdrag att granska Kommunstyrelsens rutiner för kontroll och uppföljning av verksamhet som bedrivs av privata utförare. Uppdraget ingår i revisionsplanen för år 2022.

Granskningen syftar till att bedöma om kommunstyrelsen säkerställt en ändamålsenlig uppföljning och kontroll av privata utförare.

Vår sammanfattande bedömning utifrån granskningens syfte är att det finns en avsaknad av tillräcklig dokumentation för att säkerställa att ändamålsenlig roll- och ansvarsfördelning avseende kontroll och uppföljning av privata utförare sker. Kommunen har inte antagit ett program för uppföljning, kontroll och insyn vad gäller privata utförare vilket vi bedömer som en brist. Kommunen är dock i färd att åtgärda detta vilket vi ser positivt på.

Kommunstyrelsen bedöms inte ha säkerställt en tillräcklig insyn, då möjligheter till kontroll och uppföljning inte tagits upp i avtalen med upphandlade leverantörer. Majoriteten av de avtal som studeras inom ramen för denna granskning berör inte explicit uppföljning och kontroll.

Det finns i dagsläget ingen nedtecknad rutin eller motsvarande dokumentation som säkerställer att mål och indikatorer som är aktuella för verksamheten anges i förfrågningsunderlag och avtal och därmed blir gällande för den privata utföraren. Indikatorer har inte inkluderats explicit i de avtal som studerats inom ramen för denna granskning.

Bestämmelser rörande insyn eller transparens har inte inkluderats i stickproven och vi har inte tagit del av riktlinjer som säkerställer en tillräcklig insyn i verksamheten. Vi ser dock att leverantörerna och kommunen har en god och öppen kommunikation sinsemellan, vilket innebär att transparens finns där. Det som saknas är nedtecknade bestämmelser kring insyn för allmänheten.

Uppföljning av privata utförare och avtal sker och är välfungerande i praktiken enligt intervjuer då det sker täta avstämningar mellan leverantör och kommun med välfungerande kommunikation. Det finns dock ingen skriftlig sammanställning över de uppföljningar som gjorts. Det finns inte heller anvisningar för när eller på vilket sätt uppföljning ska ske.

Studerade avtal har till stor del inkluderat bestämmelser rörande avvikelser från avtal vilket vi bedömer som positivt. I intervjuer bekräftas att kommunen har möjlighet att vidta åtgärder vid avvikelser. Ett exempel på detta är då kommunen valt att inte förlänga avtal i de fall då leverantören inte uppvisat avtalat resultat.

Utifrån vår bedömning och slutsats rekommenderar vi kommunstyrelsen att:

- Prioritera att ett program för uppföljning och kontroll av privata utförare upprättas och beslutas i fullmäktige,
- I detta program tydliggöra ansvarsområden för kommunstyrelsen och nämnderna,
- Överväga att inkludera en klausul rörande meddelarskydd för medarbetare, allmänhetens insyn samt indikatorer för målsättning i framtida upprättade avtal med privata utförare,
- I framtida avtal inkludera avsnitt med bestämmelser kring uppföljning och kontroll,
- I kommunstyrelsens samt i nämndernas reglementen överväga att inkludera ett avsnitt för kontroll och uppföljning där ansvar för avtalsuppföljning pekas ut,
- Upprätta anvisningar för hur sammanställning av genomförda uppföljningsinsatser ska utformas och redovisas.

Kommunrevisionen översänder härmed granskningsrapport och missiv till kommunstyrelsen för yttrande. Svar önskas senast den 31 mars 2023. Rapporten skickas även till kommunfullmäktiges presidium för kännedom.

Enligt uppdrag

Mats Sjöborg
Ordförande